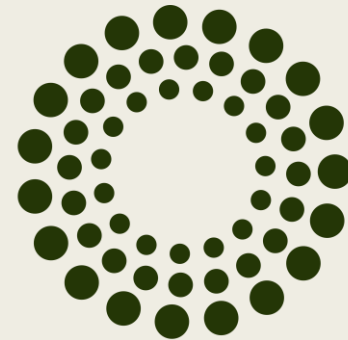

Érték- és közösségvezérelt társégfejlesztés a Marcal-völgyben

Dr. Fazekas Zsuzsanna

2024. október 25.

TÁJKAPOCS

Marcal-menti térség – Táj-Kapocs terület

125 település

~88 ezer fő

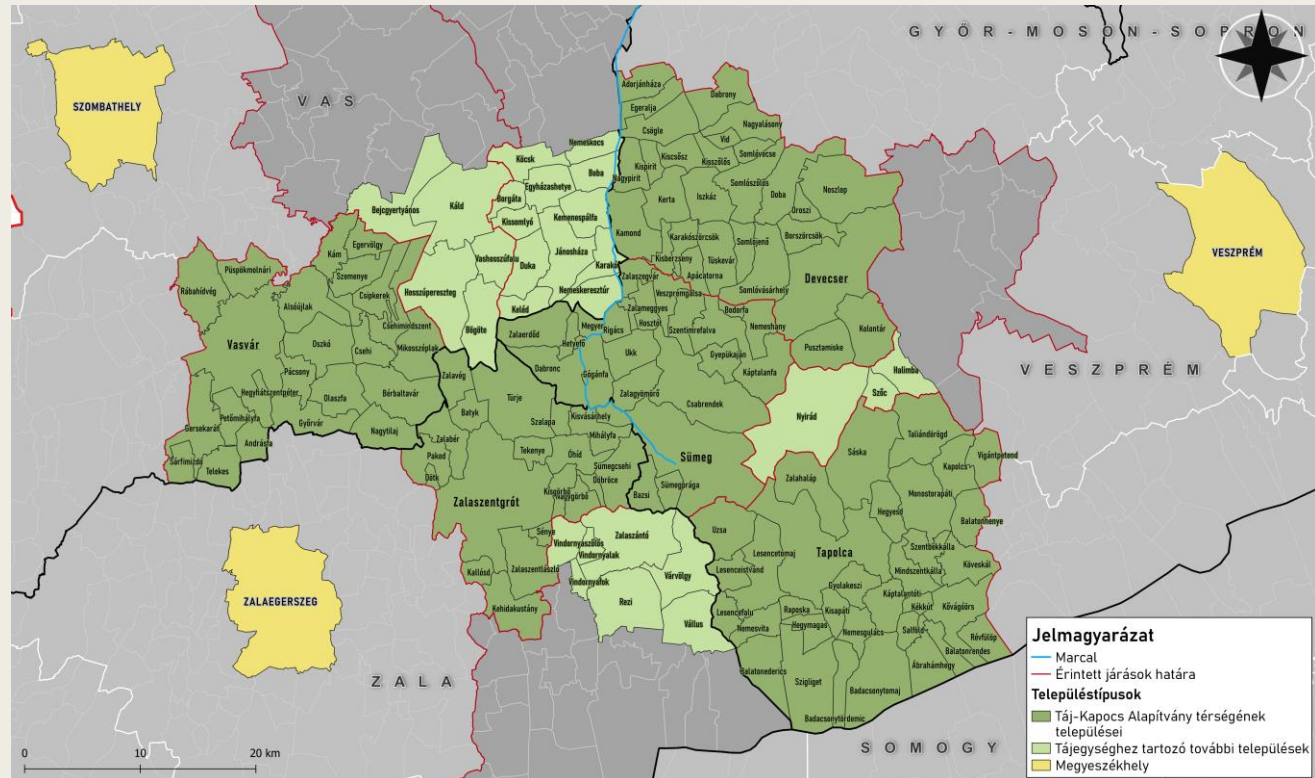
5 járás:

Devecseri,
Sümegei
Zalaszentgróti
Vasvári

Tapolcai

7 LEADER
csoport

3 megye

Térkép: Jeneyné Varga Ágnes, Corvinus Egyetem Gazdaságföldrajzi Tanszék

Belső periféria?

A megújuló területpolitika nem a közigazgatási határokról, hanem az emberekről szól, közigazgatási határokon átnyúló problémák kezelésére ezért új térkategóriákat (nagyterségek, együtt kezelendő terségek) vezet be. A belső perifériák a tágabb térségi környezetük „vérkeringéséből” kimaradó zárványterségek sok esetben olyan területek, amelyeket fejlettebb terségek határolnak vagy vesznek körül, és annak ellenére nem működnek megfelelően, hogy se földrajzi értelemben nem periférikus a helyzetük, se nem az ország alacsonyabb átlagos fejlettségű területein helyezkednek el.

Közepes fejlettségű terségek, amelyekben kiaknázatlan potenciál található. **Ennek köszönhetően jól célzott fejlesztésekkel megerősíthetők, népességmegtartó képességük javítható.**

Legfontosabb kihívások

- Kevés minőségi munkahely – fejlettebb nagytérségek területén helyezkednek el, mégis távolabb esnek a nagyobb centrumok vonzásától
- Rossz ingázási körülmények – elérhetőségük nem megfelelő
- Lefölöző jellegű elvándorlás – a helyben maradók átlagos képzettségi szintje alacsony
- Hiányos, gyenge minőségű infrastruktúra – sem települési környezetük, sem települési humán és műszaki infrastruktúrájuk, illetve szolgáltatási portfóliójuk nem megfelelő színvonalú, a lakásállomány pedig elavult
- Romló demográfiai helyzet
- A helyi gazdasági teljesítmény gyenge
- Térségek önfejlesztő képessége gyenge

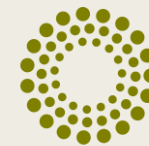
Táj-Kapocs az Együttműködő Közösségekért Alapítvány

- 2024. januárjában indítottunk el egy kísérleti programot a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztériummal karöltve, a térség szereplőinek aktív bevonásával.
- Célunk egy olyan közösségi alapú térségfejlesztési modell megvalósítása, amely az értékek és az összefogás mentén épít élhető vidéki jövőt a Marcal-völgy belső periféria térségében.
- 2024. 01. 01. – 2025.12.31

Projektirányok

TÁJKAPOCS

■ 1. Közösségünk felfedezése

-Térségi együttműködések, kommunikációt erősítő intézkedések -pl. látóutak, jó gyakorlat bemutatók, egységes szerkezetű programajánló, értéktáró túrák, tudástár, projektgyűjtés stb.

■ 2. Képesé tevés

- Élethosszig tartó tanulás, tudásátadás, tanácsadás, mentorálás, inkubáció, népfőiskolai programok, Ifjúsági Akadémia, ifi bázispontok, vállalkozói műhelyek, kulturális, kreatív és örökségturizmus

- térségspecifikus kitörési pontok

■ 3. Összekapcsolás

- komplex programok tervezése és megvalósítása – pl. hálózatépítés, vármegyei paktumok összekapcsolása, gazdaságfejlesztés, vállalkozásfejlesztés. pl. Közelítés program, Helyben vagyunk program, VIP – Vidék Inkubátor Program, Irodalmi emlékhelyek

Programok

- Március 22. Sümeg, Civil Központok műhely
- Március 27. Sümeg, „Paktum” műhely
- Április 19. Sümeg, Leader találkozó
- Április 27. Taliándörögd, Értékek napja
- Április 29. Sümeg 10- 12.30 NMI műhely
- Május 6. Sümeg, 10 óra. Kuratóriumi ülés
- Május 8. Sümeg, Hungarikum workshop
- Május 10. Kiscsősz, II. Kárpát-medencei Lovas kulturális találkozó
- Május 16. Oszkó- Hegyhát Látóút
- Május 21. Sümeg, Civil műhelymunka II.
- Május 26. ÉrtékTárs vetélkedő
- Május 31. Sümeg, EFF Workshop
- Június 3. Sümeg, Helyi termék szakmai nap
- Június 6. – Tapolca és térsége Ifi-Látóút
- Június 18. Vállalkozói műhely
- Július 22. Táj-Kapocs kerekasztal beszélgetés Völgyben
- Augusztus 08. ERA NOVA – Táj-Kapocs Ifjúsági Piknik – Nemeshany
- Augusztus - Civil Piknik - Sümeg
- Szeptember – EKF konferencia
- Szeptember - Önkormányzati Piknik Kiscsősz
- Október 8. Sümeg – Sümeg térsége Látóút
- Október 11. Vasvár – Településfejlesztési kollégium – Ösztöndíj
- Október 17. CIKOT
- Október 25- Zalaszentgrót és térsége Látóút

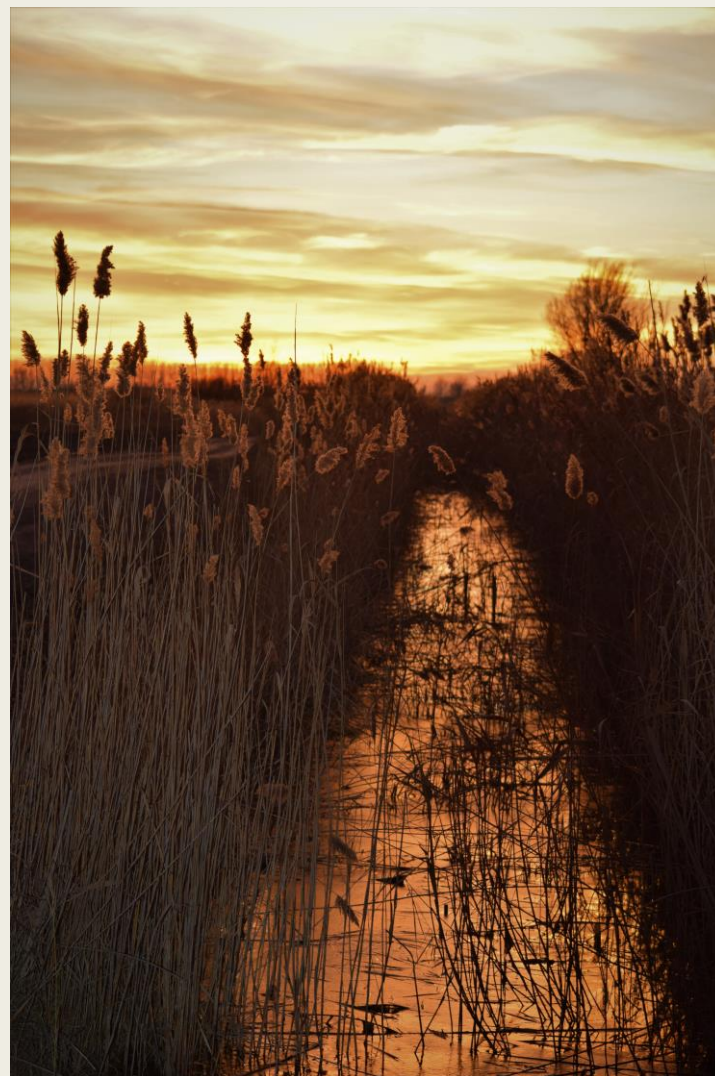

Marcal-völgye és a turizmus - Belső perifériák a turizmusban

- Marcal-völgye térség az öko-, szelíd- és aktív turizmus számára kiváló adottságokkal, vonzó táji és természeti értékekkel rendelkezik, a **turisztikai szolgáltatások száma, kapacitása és színvonala hiányosnak mondható.**
- Az egyházzal való együttműködés még nem kiaknázott.
- A településképet több helyütt romos állapotú házak és a jelentős mértékű illegális szemétkerakás rombolják, ami a turizmus fellendítését is akadályozza.
- Együttműködések hiánya
- Marcal-völgye gazdag **természeti- és kulturális értékeire épülő turizmus fejlesztése**, a meglévő attrakciók, szolgáltatások és együttműködések összehangolásával karöltve.
- A térségi adottságokra épülő turizmusfejlesztés: összehangolt attrakció-, szolgáltatás- és együttműködés fejlesztés kiemelten az öko-, bor- és gasztro-, valamint egészségturizmus területén, szálláshelykapacitások bővítése.

Forrás: HÉTFA Kutatóintézet és
Elemző Központ Kft.

Marcal-völgye és a turizmus - Belső perifériák a fejlesztéspolitikában

Erőforrások

- A Marcal-völgytől a Balatonig
- Természeti és kulturális kincsek
- Hagyományok, népi kultúra és kézműves mesterségek, borászat
- Fesztiválok, zenei és művészeti rendezvények, valamint a vidéki építészet megőrzött példái, mint a régi parasztházak és gazdasági épületek.
- Gasztronómia, természetközelség, piacok
- Balaton és a háttértelepülések
- Aktív turizmus: természetjárás, strandolás, vadászat és lovas túrázás

Forrás: HÉTFA Kutatóintézet és Elemző Központ Kft.

Turizmus mint közösségi projekt – amiből építkezhetünk

Erőforrások

- Kulturális tőke, történelmi örökség
- Kulturális turizmus
  - épített és tárgyi értékek
(*épületek, műtárgyak*)
  - *a mindennapi élethez kapcsolódó kulturális értékek*
(*szabadidő, életmód, gasztronómia*)
  - *rendezvények, fesztiválok*
- Települési értéktárak – hungarikumok
- Interaktív, közösségi múzeumok
- Örökségturizmus
- Vallási, irodalmi turizmus
- Aktív és élményturizmus

Turizmus mint közösségi projekt – amiből építkezhetünk

- Leader csoportok turisztikai fejlesztései
- Túraútvonalak, nyitott porták
- Helyi termékek
- Kerékpáros turizmus
- Irodalmi emlékhelyek, tájházak
- Gasztronómia, Bor
- A kreatív turizmus: élményszerzés, összekapcsolás, interaktivitás, kiegészítés, bevonás, innováció, gamifikáció.
- Programcsomagok
- Látóutak, jógyakorlatok

Közösségi projektek a Marcal-völgyben

Kulturális – híd – kulturális gazdaságfejlesztés

- „Kulturális híd” célja egy kulturális és társadalmi kapcsolatokat erősítő, közösségi élményt nyújtó hálózat létrehozása.
- Célunk összekötni a múltat és a jövőt, erősíteni a közösségi kötelékeket és elősegíteni a térségben tevékenykedő kulturális szervezetek közötti párbeszédet, együttműködést.
- EKF örökség

Fiatalok helybentartása, letelepedésük elősegítése

Táj-Kapocs Alapítvány kiemelkedően fontosnak tartja az ifjúságügy felkarolását a térségben. Legyen szó ifjúságnak szóló rendezvényekről, a helyi közéletbe való bekapcsolódásukat erősítő ifjúsági akadémia szervezéséről, vagy ifjúsági szervezetekre irányuló látóutakról.

Közösségi projektek a Marcal-völgyben

Partnerségben az iskolákkal

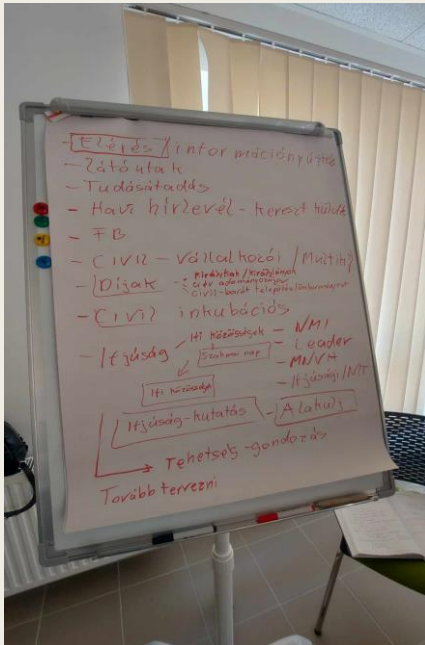
- A belső perifériás térség kisiskoláinak, köznevelési intézményeinek megerősítése, az együttműködések révén az oktatási tevékenység színvonalának emelése. A helyi értékekre, kulturális tradíciókra épülő programok bekapcsolása az iskolák tevékenységébe, s ennek révén egyrészt a tanulók identitásának növelése, másrészt a gyakorlati kompetenciáik erősítése. A felső tagozatos tanulók esetében az iskolák pályaorientációs tevékenységének hatékonyabbá tétele, közvetlen összekapcsolása a térség gazdasági szereplőivel. Pedagógusok felkészültségének növelése.
- Kutatás, műhelymunkák, képzések, osztályok bekapcsolása, pályaorientáció

Együttműködések

- Népfőiskolai együttműködések
- Pályázati információk és egyéb forrásteremtési lehetőségek megosztása, az együttműködések elmélyítése, valamint a fiatalok helyben tartása és aktív bevonása.
- Civil szervezetek találkozási adatbázis létrehozása
- Intézményi szervezetek felmérése
- Erőforrás térkép
- Szektorközi találkozók generálása
- Fiatalok önkéntességének szervezése, közösségi munka hasznos elvégzésének szervezése
- Kísérleti konzorciumi NEA pályázatok generálása
- Egyetemi kapcsolatok erősítése (diplomadolgozat témák generálása a Táj-Kapocs területén)
- Pannon Egyetem kutatás
- Tematikus civil események (sport, egészség, kultúra, látóút stb.)
- E-iskola, Közösségi Média
- Ösztöndíj

Legyen részese egy érték- és közösség-
vezérelt térségfejlesztés fókuszú kísérleti
program megvalósításának
a Táj-Kapocs az Együttműködő
Közösségekért Alapítvány koordinálásával és
a helyi szervezetek együttműködésével!

www.tajkapocs.hu